

गुठी संस्थान
इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समुह, सब इञ्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा बढुवा
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness & Public Management)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२० प्रश्न × २ अङ्क (Section-A)	४५ मिनेट
	सेवा सम्बन्धित कार्यज्ञान (Job Based Knowledge)					३० प्रश्न × २ अङ्क (Section-B)	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न × ५ अङ्क (Section-A) ४ प्रश्न × १० अङ्क (Section-B)	२ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता (Interview) पूर्णाङ्क :- ३०							
विषय		परीक्षा प्रणाली					
अन्तर्वार्ता (Interview)		मौखिक (Oral)					

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमका योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाका प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमका विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ, सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजी मध्य कुनै एक मात्र भाषा हुनेछ । तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग गर्न सकिने छ ।
- लिखित परीक्षाका माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रका लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुने गरी एकैदिनमा लिइनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नका गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कटौत पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षरहरू (Capital letters): A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षरहरू (Small letters): a, b, c, d लेखेका वा अन्य कुनै सङ्केत गरेका भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नका उत्तर सोहीखण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०८२।३।२५

गुठी संस्थान
इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समूह, सब इञ्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा बढुवा
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र
सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन
Section - A

१. सामान्य ज्ञान (General Awareness)

- 1.1 नेपालका भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
- 1.2 नेपालका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.3 नेपालका आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.4 जैविक विविधता, दिगा विकास, वातावरण, प्रदुषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
- 1.5 मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू
- 1.6 जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.7 नेपालका संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
- 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.9 क्षेत्रीय संगठन (सार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ) सम्बन्धी जानकारी
- 1.10 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

२. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management)

- 2.1 कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
  - 2.1.1 कार्यालय (Office) : परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
  - 2.1.2 सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
  - 2.1.3 कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
  - 2.1.4 कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
  - 2.1.5 कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure) : पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), फाइलिङ (Filing), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पादा ध्यान दिनुपर्न कुराहरू
  - 2.1.6 अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
- 2.2 संवैधानिक निकाय सम्बन्धी जानकारी
- 2.3 सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.4 सार्वजनिक सेवा प्रवाहका अर्थ, सेवा प्रवाह गन निकाय, तरिका र माध्यमहरू
- 2.5 मानव अधिकार, सुशासन र सूचनाका हक सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.6 सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter)
- 2.7 व्यवस्थापनका अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
- 2.8 मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

प्रथम पत्र
सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based knowledge)
Section - B

1. Surveying

- 1.1 General
  - 1.1.1 Principle and types of surveying
  - 1.1.2 Units, scales and maps
  - 1.1.3 Field books and Level books
- 1.2 Levelling

गुठी संस्थान
इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समूह, सब इञ्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा बढुवा
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 1.2.1 Principles and methods of levelling
- 1.2.2 Levelling instruments and accessories
- 1.3 Plane Tabling
  - 1.3.1 Equipment's required
  - 1.3.2 Methods of plane tabling
  - 1.3.3 Two- and three-point problems
- 1.4 Theodolite and Traverse surveying
  - 1.4.1 Basic difference between different theodolites
  - 1.4.2 Temporary adjustments of theodolites
  - 1.4.3 Fundamental lines and desired relations
  - 1.4.4 Tacheometry: stadia method
  - 1.4.5 Trigonometrical levelling
  - 1.4.6 Checks in closed traverse
- 1.5 Contouring
  - 1.5.1 Characteristics of contour lines
  - 1.5.2 Method of locating contours
  - 1.5.3 Contour plotting
- 1.6 Setting Out: Small buildings and Simple curves
- 2. Construction Materials**
  - 2.1 Stone
  - 2.2 Cement
  - 2.3 Clay and Clay Products (Bricks)
  - 2.4 Paints and Varnishes
  - 2.5 Bitumen
- 3. Mechanics of Materials and Structures**
  - 3.1 Mechanics of Materials
    - 3.1.1 Internal effects of loading
    - 3.1.2 Ultimate strength and working stress of materials
  - 3.2 Mechanics of Beams
    - 3.2.1 Relation between shear force and bending moment
    - 3.2.2 Shear and bending moment diagrams for statically determinate beams under various types of loading
  - 3.3 Simple Strut Theory
- 4. Hydraulics**
  - 4.1 General
  - 4.2 Measurement of Discharge
  - 4.3 Flows: Characteristics of pipe flow and open channel flow
- 5. Soil Mechanics**
  - 5.1 General
  - 5.2 Soil Water Relation
    - 5.2.1 Terzaghi's principle of effective stress
    - 5.2.2 Darcy's law
    - 5.2.3 Factors affecting permeability
  - 5.3 Compaction of soil
  - 5.4 Shear Strength of Soils
    - 5.4.1 Mohr-Coulomb failure theory
    - 5.4.2 Cohesion and angle of internal friction
  - 5.5 Earth Pressures

गुठी संस्थान
इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समूह, सब इञ्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा बढुवा
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.5.1 Active and passive earth pressures
- 5.5.2 Lateral earth pressure theory
- 5.5.3 Rankine's earth pressure theory
- 5.6 Foundation Engineering
  - 5.6.1 Terzaghi's general bearing capacity formulas and their application
  - 5.1.1 Function and necessity
  - 5.1.2 Subsoil exploration: test pit
  - 5.1.3 Safe bearing capacity of soils and its improvement
  - 5.1.4 Type and suitability of different foundations: shallow, deep (pile and well)
  - 5.1.5 Methods of excavating
  - 5.1.6 Shoring and dewatering
  - 5.1.7 Elements and spread foundation
  - 5.1.8 Stone masonry foundations
  - 5.1.9 Raft foundation
- 6. Structural Design**
  - 6.1 Timber Structures
    - 6.1.1 Allowable stresses
    - 6.1.2 Design of compression members
    - 6.1.3 Design of solid rectangular beams, design of simple steel beams
    - 6.1.4 Types of joints and their connections
  - 6.2 Steel Structures
    - 6.2.1 Rivetted and welded connections: types, uses, detailing
    - 6.2.2 Detailing of simple roof trusses
    - 6.2.3 Detailing of rolled steel beams
    - 6.2.4 Detailing of column bases
  - 6.3 R.C. Sections in Bending
    - 6.3.1 Basis assumptions
    - 6.3.2 Position of neutral axis
    - 6.3.3 Moment of resistance
    - 6.3.4 Under reinforced, over reinforced and balanced sections
    - 6.3.5 Analysis of singly and doubly reinforced rectangular sections
    - 6.3.6 Analysis of singly reinforced flanged sections
  - 6.4 Shear and Bond for Reinforced Concrete (RC) Sections
    - 6.4.1 Behavior of R.C. section in shear
    - 6.4.2 Shear resistance of R.C. section
    - 6.4.3 Types of shear reinforcement and their design
    - 6.4.4 Local and anchorage bond
    - 6.4.5 Determination of anchorage length
    - 6.4.6 Bar curtailment
  - 6.5 Axially Loaded R.C
    - 6.5.1 Short and long columns
    - 6.5.2 Design of a rectangular column section
    - 6.5.3 Reinforcement detailing
  - 6.6 Design and Detailing of R.C Structures
    - 6.6.1 IS code requirements
    - 6.6.2 Methods of design
    - 6.6.3 Singly reinforced T and L beams
    - 6.6.5 Simple one-way and two-way slabs
    - 6.6.6 Simple pad footings for columns
    - 6.6.8 Preparation of bar bending for RC design

गुठी संस्थान
इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समूह, सब इञ्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा बढुवा
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

6.7 Earthquake Resistant Design of Non-engineered Structures

- 6.6.1 History of Earthquake in Nepal and damages
- 6.6.2 Weakness of existing building
- 6.6.3 Site consideration
- 6.6.4 Building form, shape and size
- 6.6.5 Size and location of openings
- 6.6.6 Selection of materials
- 6.6.7 Construction technology
- 6.6.8 Seismic resistant components: through stone, vertical and horizontal reinforcement, diaphragm, boxing of building, lateral restrainers, unsupported length of wall, corner and junction of wall/connection of building components

7. Building Construction Technology

- 7.1 Foundations
- 7.2 Walls
- 7.3 Damp Proofing
- 7.4 Concrete Technology
  - 7.4.1 Constituents of cement concrete
  - 7.4.2 Grading of aggregates
  - 7.4.3 Concrete mixes
  - 7.4.4 Water cement ratio
  - 7.4.5 Factors affecting strength of concrete
  - 7.4.6 Form work
  - 7.4.7 Curing
- 7.5 Wood work
- 7.6 Flooring and Finishing

द्वितीय पत्र
सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based knowledge)
Section - A

---

8. Estimating and Costing

- 8.1 General
  - 8.1.1 Purpose of estimating
  - 8.1.2 Main items of work
  - 8.1.3 Units of measurement and payment of various items of work and materials
  - 8.1.4 Degree of accuracy
  - 8.1.5 Standard estimate formats of Government of Nepal
  - 8.1.6 Data for estimate
  - 8.1.7 Preliminary estimate
  - 8.1.8 Approximate quantity estimate
  - 8.1.9 Detailed estimate
  - 8.1.10 Revised estimate
- 8.2 Rate Analysis
  - 8.2.1 Manufactures' cost
  - 8.2.2 Transportation cost
  - 8.2.3 Overheads
  - 8.2.4 Need for contingencies
  - 8.2.5 Use of Government Rate Analysis Norms
- 8.3 Specifications

गुठी संस्थान
इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समूह, सब इञ्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा बढुवा
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 8.3.1 Purpose
- 8.3.2 Types
- 8.3.3 Necessity
- 8.3.4 Interpretation of Specifications
- 8.4 Estimating
  - 8.4.1 Earthwork
  - 8.4.2 Estimate of buildings
  - 8.4.3 Estimate of sanitary installations
  - 8.4.4 Estimate of electrical wiring and sanitary works
  - 8.4.5 Annual maintenance
- 8.5 Valuation
  - 8.5.1 Purpose of valuation
  - 8.5.2 Methods of valuation
  - 8.5.3 Standard formats used for Property Valuation in Nepal

9. Management

- 9.1 Organization
  - 9.1.1 Need for organization
  - 9.1.2 Building agencies
  - 9.1.3 Structure of the Department of Urban Development and Building construction
  - 9.1.4 Responsibilities of a building sub engineer
  - 9.1.5 Relation between owner, contractor and consultants
- 9.2 Accounts
  - 9.2.1 Familiarity with related Nepalese accounting system
  - 9.2.2 Administrative approval and technical sanction
- 9.3 Planning and Control
  - 9.3.1 List of activities
  - 9.3.2 Construction schedule
  - 9.3.3 Equipment and materials schedule
  - 9.3.4 Construction stages and operations
  - 9.3.5 Bar Chart
- 9.4 Municipal Building By-laws
  - 9.4.1 Sheet sizes
  - 9.4.2 Scales
  - 9.4.3 Setback
  - 9.4.4 Height controls
  - 9.4.5 Other requirements specifies by the municipalities
  - 9.4.6 FAR

10. Building Services

- 10.1 Water Supply
  - 10.1.1 General principle of water supply
  - 10.1.2 Water requirement standard for different buildings
  - 10. 1.3 Storage and distribution of water
  - 10.1.4 Heating of water, storage and distribution requirements
- 10.2 Disposal system
  - 10.2.1 Septic tank, soak pit, vent and manhole
  - 10.2.2 Pipes for different sewage
  - 10.2.3 Incinerators
- 10.3 Electricity
  - 10.3.1 General principles of electrical installation and distribution
  - 10.3.2 Wiring systems in private and public building

गुठी संस्थान

इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समुह, सब इन्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा
बढुवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

10.3.3 Ducts for electrical distribution

10.3.4 Safety precautions

10.4 Lighting

10.4.1 General principles of lighting

10.4.2 Illumination requirements and standards

10.4.3 Combination of artificial and natural light

10.4.4 Lighting fixtures

11. Building Design

11.1 Analysis of Building Elements

11.1.1 Bed

11.1.2 Kitchen/Dining

11.1.3 Living Hall

11.1.4 Class Room

11.1.5 Working Office Space

11.1.6 Library

11.2 Design Consideration

11.2.1 Specific program: space requirements

11.2.2 Site: topography, orientation, environment

11.2.3 Functional relationship between activities

11.2.4 Culture: tradition, values, taste

11.2.5 Economics: efficient use of space and materials

11.2.6 Availability to technology and material

11.2.7 Structure type and efficiency

11.2.8 Optimum use of natural light and ventilation

11.2.9 Aesthetics

11.3 Climatology

11.3.1 Climate: sun, wind, rain, humidity

11.3.2 Orientation of the building with respect to the sun and wind: best, optimum, bad

11.3.3 Determination of length of roof projection to act as sunshade

12. Architectural Modelling

12.1 Modelling Materials and Practices

12.1.1 Use of models

12.1.2 Choice of materials

12.1.3 Modelling techniques

12.1.4 Accuracy of models

12.1.5 Determination of degree of detailing

12.1.6 Model construction of multi-storey buildings

12.1.7 Contour models of sites

12.2 Equipment's Required

12.2.1 Choice of cutting tools

12.2.2 Choice of adhesives

12.2.3 Choice of colour and tone

12.2.4 Choice of paint and brushes

12.2.5 Miscellaneous tools

13. Drawing

13.1 General

13.1.1 Importance, aims and objectives of drawing

गुठी संस्थान

इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समुह, सब इञ्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा
बहुवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 13.1.2 Drawing equipments
- 13.1.3 Architectural discipline
- 13.1.4 Standard drawing sheets sizes
- 13.1.5 Drafting techniques and methods in common practice
- 13.1.6 Scales: Choice, use and conversion
- 13.2 Measured Drawing
  - 13.2.1 Methods of measurement of horizontal and vertical dimensions
  - 13.2.2 Sectional measurements
  - 13.2.3 Dimensioning of sketches
  - 13.2.4 Checking for missing details in field
- 13.3 Working Drawing
  - 13.3.1 Role of working drawing
  - 13.3.2 Interrelationship with estimate and specification
  - 13.3.3 Construction detailing in plan and section
  - 13.3.4 Significance of detailing in terms of accuracy of estimation, bill of quantities and construction supervision
  - 13.3.5 Working drawing for private and public buildings, sanitary installation, electrification
  - 13.3.6 Structural working drawings

14. Graphical and Presentation

- 14.1 Principles of Composition
  - 14.1.1 Balance
  - 14.1.2 Scale
  - 14.1.3 Rhythm
  - 14.1.4 Monotony
  - 14.1.5 Contrast
  - 14.1.6 Unity
  - 14.1.7 Focal point
- 14.2 Tone
  - 14.2.1 Light
  - 14.2.2 Medium
  - 14.2.3 Dark
  - 14.2.4 Flat
  - 14.2.5 Graded
- 14.3 Free Hand Works
  - 14.3.1 Drawing lines
  - 14.3.2 Drawing letters
  - 14.3.3 Three dimensional objects
- 14.4 Presentation
  - 14.4.1 Textures
  - 14.4.2 Exterior and interior objects
  - 14.4.3 Human figures
  - 14.4.4 Shadows
- 14.5 Medium for Presentation
  - 14.5.1 Pencil techniques
  - 14.5.2 Colour history and type: pencil colour, water colour, Poster colour
  - 14.5.3 Primary, secondary and tertiary colours
  - 14.5.4 Warm and cool colours
  - 14.5.5 Properties of colour

गुठी संस्थान

इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल/आर्किटेक्ट समुह, सब इञ्जिनियर (सहायक प्रथम श्रेणी) पदको खुला तथा बहुवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 14.5.6 Colour circle
- 14.5.7 Colour scheme: monochromatic, analogous, complementary and triad
- 14.6 Data Presentation in Graphical Forms
  - 14.6.1 Translation of numerical data into diagrams and vice versa
  - 14.6.2 Pie chart, bar chart and XY graphs
- 14.7 Cartography
  - 14.7.1 Tracing of land-use maps
  - 14.7.2 Presentation of land-use maps

द्वितीय पत्र

Section - B

15. गुठी संस्थान र सम्बन्धित कानूनहरु

- गुठी संस्थान ऐन, २०३३
- गुठी संस्थान (कार्य व्यवस्था) विनियम, २०४९
- गुठी संस्थान कर्मचारी सेवा, शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी विनियम, २०८१
- गुठी संस्थान आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०६१
- गुठी तैनाथी घर जग्गा लिज तथा बहालमा दिने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- भवन ऐन २०५५
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
- वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- प्राचीन स्मारक संरक्षण ऐन, २०१३ र प्राचीन स्मारक संरक्षण नियमावली, २०४६
- अभिलेख संरक्षण ऐन, २०४६ र अभिलेख संरक्षण नियमावली, २०६३

१६. गुठी व्यवस्थाको जानकारी

- गुठीको परिचय र प्रकार तथा नेपालको गुठी व्यवस्थाको विकासक्रम
- गुठी संस्थानको स्थापनाको उद्देश्य, कार्यहरु, संगठनात्मक व्यवस्था, वर्तमान अवस्था, चुनौती र अवसरहरु
- धार्मिक एवं सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण, विकास तथा व्यवस्थापन
- मठमन्दिर, देवालय, शिवालय, स्तुप, चैत्य, विहार आदिको महत्व र त्यसको संरक्षण
- प्राचीन मूर्ति, गर-गहना र धार्मिक, साँस्कृतिक सम्पत्ती संरक्षण तथा व्यवस्थापन
- धार्मिक पर्व, पूजा, जात्रा संरक्षण एवं सम्बर्द्धन र गुठी रकमी व्यवस्थापन
- नेपाली समाजको बनोट, नेपालमा धार्मिक सहिष्णुता र धर्म निरपेक्षता तथा नेपालमा प्रचलित धर्म, रहनसहन, संस्कृति, जातजाति, भाषा, साहित्य र कला
- नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरुको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- गुठीको सम्पत्ति संरक्षण, गुठी व्यवस्थापन र परिचालनका चुनौती, समस्या र समस्या समाधानका उपायहरु
- गुठी व्यवस्थापनमा जनसहभागिता परिचालन र समुदायको भूमिका

समाप्त